

Анна Вікторівна МАКСИМЕНКО

кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародного обліку і аудиту,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
E-mail: an-maksimenko@mail.ru

**ЦІЛЬОВІ ОРІЄНТИРИ ТА ПРІОРИТЕТИ ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
АМЕРИКАНСЬКИХ ТНК**

Максименко, А. В. Цільові орієнтири та пріоритети оподаткування діяльності американських ТНК [Текст] / Анна Вікторівна Максименко // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 21. – № 1. – С. 90-97. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. На сьогодні транснаціональні корпорації є головними суб'єктами міжнародної економічної діяльності і, як наслідок, найбільшими платниками податків. При виборі певної юрисдикції для ведення операційної діяльності податкове поле тієї чи іншої країни відіграє далеко не останню роль у рішенні керівництва ТНК для виходу на певний ринок. За цих умов з'являється все більше закликів до повноцінного перегляду нинішніх норм стосовно корпоративного оподаткування американських ТНК, що має на меті зміцнення глобальної конкурентоспроможності і привабливості США для ведення бізнесу. Потребують визначення напрямки та сучасні кордони застосування міжнародного податкового планування американських ТНК з метою знищення офшорних податкових лазівок і зміцнення податкового законодавства.

Мета статті полягає у визначенні цільових орієнтирів оподаткування діяльності американських ТНК та уточненні пріоритетів модифікації податкового законодавства США.

Метод. При вирішенні завдань використовувались загальнонаукові та спеціальні методи: узагальнення, аналізу та синтезу, системного підходу, графічного аналізу.

Результати. Здійснено системне та комплексне дослідження оподаткування діяльності американських ТНК. З'ясовано, що іноземні доходи і податки транснаціональних корпорацій США невпинно зростали, у той час, як ефективна ставка податку на цей дохід залишалася стабільною. Доведено, що американські транснаціональні компанії використовують численні методи податкового планування з метою мінімізації податкового навантаження, в тому числі за кордоном. Визначено межі та напрямки оптимізації податків, зосереджено увагу на механізмі check-the-box. Обґрунтовано необхідність проведення податкової реформи, що полягає в зниженні податкової ставки, усуненні податку на іноземний прибуток, уведенні нового податку на некорпоративний дохід та більш тісному взаємозв'язку між податковими платежами і отриманою сумою прибутку.

Ключові слова: корпоративний податок; оподаткування ТНК; податкове регулювання; міжнародне оподаткування.

Anna Viktorivna MAKSYMENKO

PhD in Economics,
Associate Professor,
Department of International Accounting and Auditing,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
E-mail: an-maksimenko@mail.ru

TARGETS AND PRIORITIES OF AMERICAN TNCs ACTIVITIES TAXATION

Abstract

Introduction. Nowadays transnational corporations are the main subjects of international economic activity, and, as a result, they are the biggest taxpayers. When choosing a certain jurisdiction for conducting operations tax field of a

country plays a significant role in the decision of the TNC to enter a particular market. Under these conditions, there are more calls for a full revision of the current rules regarding corporate taxation of American TNCs, which aims to strengthen global competitiveness and attractiveness of business in US. The modern borders and trends in the application of international tax planning of US TNCs must be determined to destroy offshore tax loopholes and strengthen the tax legislation.

The aim of the article is to determine targets of American TNCs activities taxation and clarify priorities to modify US tax law.

Method. The general scientific and special methods have been used in this article. They are the method of generalization, analysis and synthesis method, method of systematic approach, method of graphic analysis.

Results. The systematic and complex research of the US TNC taxation is completed. It has been found out that foreign income and taxes of US TNC steadily increased, while the effective tax rate on this income remained stable. American TNC uses multiple methods of tax planning to minimize the tax burden, including abroad. The limits and direction in tax optimizing are defined. The attention has been focused on the mechanism of check-the-box. The necessity to carry out the tax reform, which is to reduce the tax rate, excluding tax on foreign income, the introduction of new non-corporate income tax and a close relationship between tax payments and amount of income received is justified.

Keywords: corporate tax; taxation of TNC; tax regulations; international taxation.

JEL classification: H20, H25

Вступ

В умовах глобалізації корпорації вступили в нову еру мобільності, що дає можливість легко змінювати свої національні особливості. Найяскравіше це виявляється в американських компаніях, що переносять свою діяльність за кордон з метою зниження оподаткування. Зокрема поширеною є парадоксальна ситуація, коли американські ТНК оголошують великі прибутки на ринку капіталу, у той час, як у звітності відображається неоподаткований дохід. Це має низку негативних наслідків. По-перше, акціонери позбавлені істинного розуміння економічної ефективності компанії. По-друге, ресурси, які могли бути інвестовані в зростання, спрямовуються на капіталізацію задля відповідності вимогам звітності. Нарешті, громадськість втрачає віру в корпорації, коли провідні компанії неодноразово підкреслюють наявність прибутку, але не платять податки.

Проблематика оподаткування діяльності ТНК залишається предметом інтенсивних наукових досліджень, які здійснюються зарубіжними і вітчизняними вченими впродовж останніх десятиліть. Теоретичну основу дослідження становлять праці зарубіжних економістів Р. Дернберга (R. Dernberg), Дж. Караяна (J. Karayan), К. Каушала (K. Kaushal), Дж. Маршалла (J. Marshall), П. Масгрейва (P. Musgrave). Однак низка аспектів цієї багатогранної наукової проблеми залишаються недостатньо дослідженими та обґрунтованими. Насамперед потребують визначення напрямки та сучасні кордони застосування міжнародного податкового планування американських ТНК з метою знищення офшорних податкових лазівок і зміцнення податкового законодавства.

Мета статті

Мета статті полягає у визначенні ціннісних орієнтирів оподаткування діяльності американських ТНК та уточненні пріоритетів модифікації податкового законодавства США.

Виклад основного матеріалу дослідження

США застосовують систему оподаткування за принципом «світового доходу», яка вимагає від американських компаній платити 35-відсотковий федеральний корпоративний податок на доходи, незалежно від того, де вони зароблені – в самій країні або за кордоном.

Як наслідок, по-перше, компанії, що працюють у зарубіжних країнах, платять податок на прибуток у країні, в якій були зароблені ці прибутки. Наприклад, якщо дочірнє підприємство американської компанії заробляє \$ 100 прибутку в Англії, вона платить корпоративний прибутковий податок за ставкою 21 % (або \$ 21) на цей прибуток [1]. Коли ці прибутки репатріюються в Сполучені Штати, додатковий податок рівний різниці між ставкою в США у 35 % і ставкою Великобританії у 21 % (\$ 14 в цьому випадку) справляється Службою внутрішніх доходів (IRS). Загалом американська фірма буде платити \$ 35 або 35 % податку на свої зарубіжні прибутки.

IRS надає американським корпораціям податковий кредит проти американського податку в розмірі корпоративних податків, які вони платять іноземним урядам. Коли корпорації репатріюють свої іноземні доходи, вони зобов'язані повідомити, скільки доходу вони заробили в кожній країні, де вони працювали, і скільки заплатили корпоративних податків на прибуток у тих країнах. Кредит, який отримують американські корпорації, дорівнює податку на прибуток, що виплачується іноземним урядам з доходу,

який повернувся в США. Інші податки, такі, як податки з продажів, а також різні виплати іноземним урядам, такі, як роялті за видобуток ресурсів, не можуть претендувати на зовнішній податковий кредит. Розмір кредиту обмежується податком США, який був би сплачений, якщо б не було іноземного податку. Наприклад, якщо корпорація повідомляє про податковий вексель на \$ 60 з \$ 100 іноземних доходів, податковий кредит складатиме лише \$ 35.

Американські компанії можуть відкласти виплати податку на свої зарубіжні прибутки – так звана відстрочка – до тих пір, поки доходи реінвестуються в поточну діяльність своїх закордонних дочірніх компаній. Податок остаточно сплачується, коли прибуток насамкінець повертається на батьківщину.

Сполучені Штати є однією з шести промислово розвинених країн (серед 34 країн-членів ОЕСР), що оподатковують вітчизняні корпорації по всьому світу. В останні п'ятнадцять років тринадцять країн ОЕСР перейшли до територіальної системи, яка звільняє весь або більшу частину зовнішнього заробленого доходу від внутрішнього оподаткування [2].

За формою IRS 1118, американські компанії повідомляють про свій зовнішній оподатковуваний дохід. Форма також показує кількість податків, які вони сплатили іноземним урядам і групує ці цифри за країнами і галузями промисловості. За даними IRS за формою 1118 станом на 2010 р. американські транснаціональні корпорації повідомили про сплату \$ 128 млрд у вигляді податків з \$ 470 млрд іноземного оподаткованого доходу. Це є ефективною ставкою податку з доходів іноземного походження в розмірі 27,2 % (рис. 1) [3].

Рис. 1. Іноземні доходи компаній США та сплачені закордонні податки [3]

Як видно із рисунку, іноземні прибутки та іноземні податки, що сплачуються американськими транснаціональними корпораціями, виростили приблизно на 250 % за останні вісімнадцять років. 2010 рік став рекордним як з точки зору отриманих прибутків, так і з точки зору сплачених податків – 470 та 128 млрд дол. США відповідно.

У той час, як іноземні доходи і податки транснаціональних корпорацій США невідмінно зростали, ефективна ставка податку на цей дохід залишалася стабільною. Середня ефективна ставка податку в період між 1992 і 2010 роками була 26,4 %, та не дуже відхиляється від середнього показника (рис. 2). Найнижча ефективна ставка податку була 24,9 % в 1999 році, а найвища – 29,3 % у 2008 році. Останніми роками спостерігається певна тенденція до поступового збільшення середньої ставки.

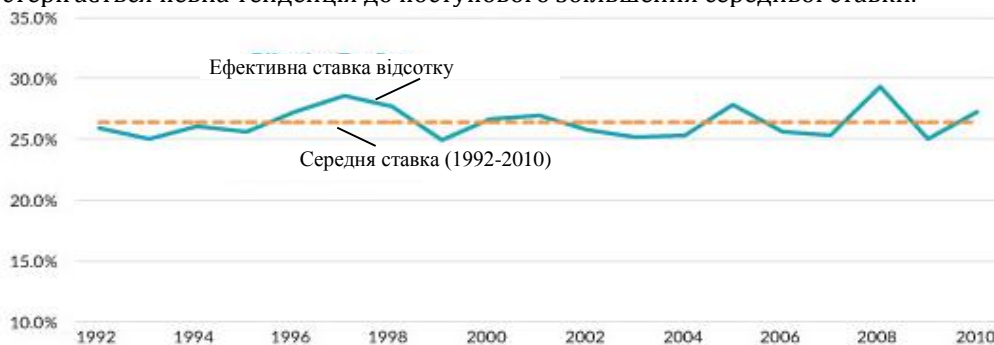

Рис. 2. Ефективна ставка відсотку на іноземні доходи [3]

Американські корпорації ведуть бізнес в усіх частинах світу. Тим не менше, більшість іноземних доходів зосереджуються у двох регіонах. Рис. 3. показує доходи і податки, що сплачуються американськими корпораціями за кордоном в 2010 р. До теперішнього часу американські транснаціональні корпорації демонструють найбільший оподатковуваний дохід і податки, що

сплачуються в європейських країнах. У 2010 році європейський дохід склав \$ 206,8 млрд, з якого було сплачено \$ 63,6 млрд корпоративних податків на прибуток. Це становить 44 % усіх іноземних доходів американських компаній та 50 % іноземних податків, що сплачуються за 2010 рік.

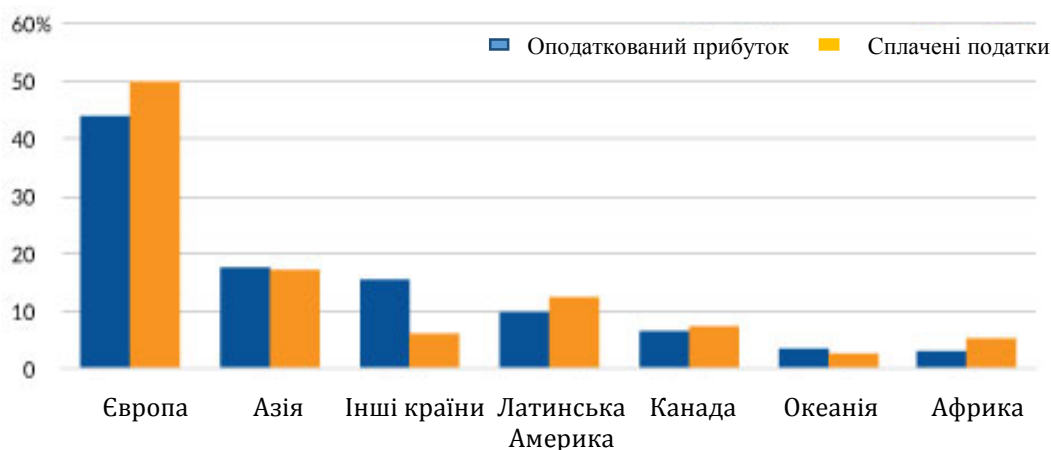

Рис. 3. Доходи та податки за регіонами [3]

Азія займає друге місце в 2010 році: доходи склали \$ 83,4 млрд дол. США, з яких заплачено \$ 21,6 млрд податків.

Разом на Європу та Азію припадало 62 % усіх іноземних доходів та 67 % усіх податків на прибуток американських корпорацій у 2010 р.

Близько однієї п'ятої від загального числа зареєстрованого іноземного оподаткованого доходу та зарубіжних податків було зосереджено лише в трьох країнах, ще близько половини було зосереджено в десяти країнах.

Країна, на яку припадає найбільший дохід та податки, – Нідерланди з \$ 35,5 млрд оподаткованого доходу і \$ 12,3 млрд податків. На Великобританію припадало майже стільки ж – \$ 33,5 млрд доходу і \$ 11,9 млрд у вигляді податків. Канада мала показник \$ 31,3 млрд доходу і \$ 9,2 млрд податків [4].

На ці три країни й припадає п'ята частина всього зареєстрованого оподаткованого доходу та податків. Разом на першу десятку країн припадало 51 % усіх іноземних доходів, отриманих у 2010 (рис. 4).

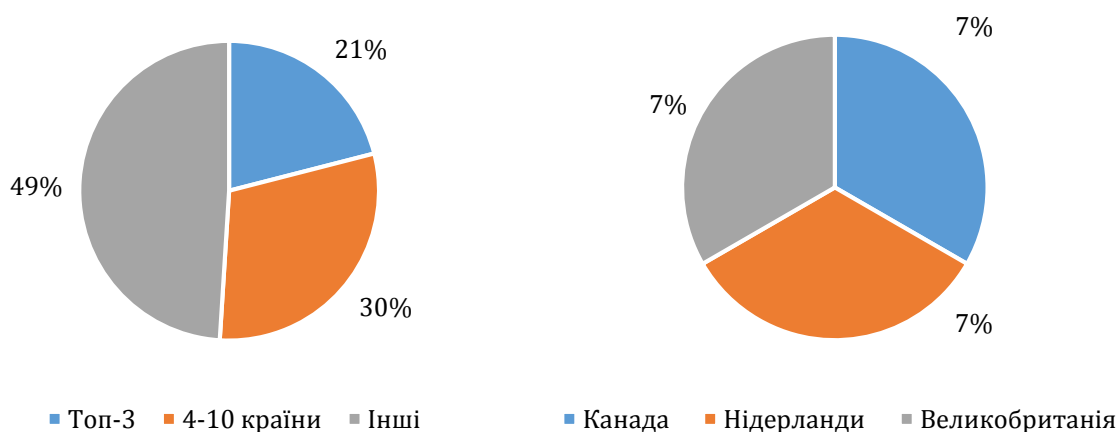

Рис. 4. Доходи американських компаній за кордоном [3]

Дві країни, які, як правило, першими називають серед податкових гаваней, Бермудські і Кайманові острови, потрапили у Топ-15 країн, у яких американські транснаціональні корпорації повідомили про іноземні джерела оподаткованого доходу. Американські корпорації повідомили про \$ 23 млрд оподаткованого доходу на Бермудських островах (п'ята за величиною сума) та \$ 12 млрд на Кайманових островах (одинадцяте місце). Жодна з цих країн не справляє корпоративного податку, але транснаціональні корпорації повідомили про податки, що сплачуються в цих місцях. Ці податки «вважаються» заплаченими. Це відображає податки американських дочірніх компаній на Бермудських та Кайманових островах, виплачених іншим зарубіжним країнам.

Хоча, згідно із законодавством, усі транснаціональні корпорації в кінцевому підсумку сплачують принаймні 35 % ефективної ставки податку з їх зарубіжних заробітків, коли вони репатріюються,

ефективна ставка в різних країнах і регіонах може істотно відрізнятися [4].

Рис. 5 демонструє ефективну ставку для американських корпорацій на їх іноземні доходи по регіонах. Найбільша ефективна ставка податку (49,2 %) спостерігалася в Африці, далі йде Латинська Америка з ефективною ставкою 33,5 %, третє місце займає Європа (30,7 %). Тільки в двох областях – Океанії та у групі «Інші країни» – ефективні ставки податку були нижчі 25 %.

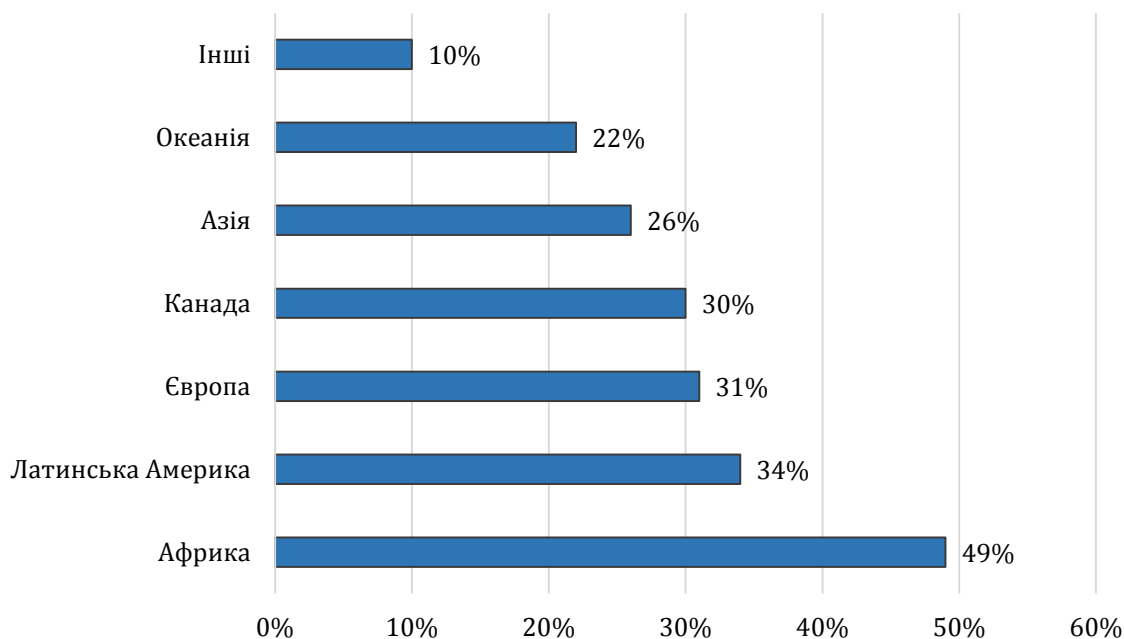

Рис. 5. Ефективна ставка податку за регіонами [3]

По країнах ефективні ставки можуть змінюватися навіть значніше. Ефективні ставки варіювалися від 10,5 % в Ірландії до 66 % у Норвегії.

Розглядаючи понад дев'яносто країн, бачимо, що одні з найнижчих ефективних податкових ставок були в таких з низькими податками на доходи корпорацій або в країнах, де такий податок взагалі відсутній. З країн, де було отримано більш ніж \$ 1 млрд доходу, Сінгапур (6,92 %), Багамські острови (5,5 %) і Британські Віргінські острови (4,5 %) мали ефективні податкові ставки нижче десяти відсотків.

Американські транснаціональні компанії платять особливо високі ефективні податкові ставки в окремих країнах. Норвегія (66 %), Нігерія (77,4 %) і Саудівська Аравія (59,7 %) – країни, відомі високим корпоративним податком на нафтові компанії.

Хоча, безумовно, існують американські транснаціональні корпорації, які платять низькі ефективні ставки із заробленого доходу в деяких країнах, більшість зарубіжних доходів американських корпорацій оподатковуються за ефективною ставкою між 20 і 30 відсотками. Рис. 6 показує розподіл зовнішнього оподаткованого доходу за ефективною ставкою у 2010 році. Більшість (34,7 %) мають ефективну податкову ставку між 20 і 30 %, а майже 75 % всього оподаткованого доходу оподатковується за ставкою 20 % і вище. Тільки 8,2 % іноземних доходів обклалися ефективною процентною ставкою нижче 10 %.

Важливо також зрозуміти, якою мірою різні галузі ведуть бізнес за кордоном. До нині виробнича сфера давала більшу частину іноземних доходів, отриманих транснаціональними корпораціями. У 2010 році виробники заробили \$ 282,5 млрд доходу, що складає приблизно 60 % від загального звітного оподаткованого доходу. Загалом виробники заплатили \$ 79,4 млрд іноземних податків, тобто ефективна податкова ставка склала 28,1 %.

Варто також зазначити, що основною категорією в обробній промисловості була «Нафтовидобування і видобуток вугілля». Ці корпорації заплатили \$ 42,7 млрд податків з \$ 118,2 млрд доходу. Примітно, що на цю галузь припадає чверть всіх іноземних доходів і 33 % усіх іноземних податків, що сплачуються транснаціональними корпораціями США. Середня ефективна ставка податку склала 36,1 % [4].

Другий за величиною обсяг зовнішнього оподаткованого доходу показала група «Фінанси, страхування і нерухомість, оренда і лізинг» з \$ 54 млрд доходу і \$ 10,4 млрд податків. Далі йде група «Послуги» – \$ 47,9 млрд до оподаткованого доходу і \$ 15,2 млрд податків.

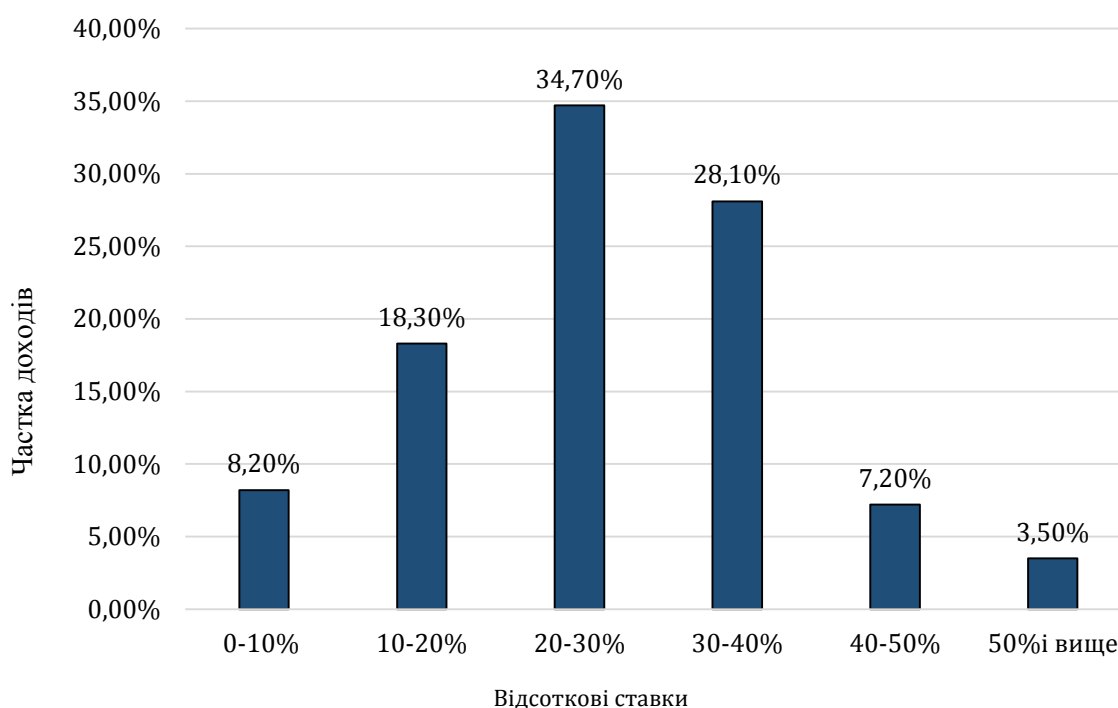

Рис. 6. Частка іноземних доходів за ефективними відсотковими ставками [3]

Таблиця 1. Дохід та податки американських компаній за галуззю [4]

Галузь	Дохід, млрд дол. США	Податки, млрд дол. США	Ефективна ставка, %
Виробництво	282,5	79,5	28,1
Нафта та вугілля	118,2	42,7	36,1
Фінанси та страхування	54,5	10,4	19,1
Послуги	47,9	15,2	31,9
Гірнична справа	26,2	9,3	35,3
Торгівля	23,8	5,8	24,4
Транспорт	2,3	0,03	13,9
Комунальні послуги	0,9	0,03	31,0
Будівництво	0,4	-	27,1
С/г виробництво	0,03	-	5,5

На підставі наведеного приходимо до висновків, що американські транснаціональні компанії використовують численні методи податкового планування та податкової оптимізації з метою мінімізації податкового навантаження, в тому числі за кордоном. Однак дані IRS показують, що філії транснаціональних корпорацій США повідомили про сплату більше ніж \$ 128 млрд податків на прибуток на користь іноземних податкових органів із приблизно \$ 470 млрд іноземних доходів у 2010 році. У середньому американські компанії мали ефективну податкову ставку на рівні 27,2 %. Більшість іноземних доходів у 2010 році підпадали під ефективну ставку 20 % та більше. Крім того, більшість прибутків були зароблені, а більшість податків виплачені промисловими компаніями, особливо у сфері нафтової та вугільної промисловості.

Громадськість, яка критикує американські компанії за «уникнення» від сплати податків з їхніх валютних надходжень, повинна бути більш коректною і визнати, що американська податкова система вимагає від компаній платити податки двічі: у приймаючій країні та потім на користь IRS [5].

Проблема виведення транснаціональними компаніями прибутків з-під оподаткування в США не вперше стає предметом пильної уваги влади. Аналогічна ситуація – великий дефіцит бюджету, повільне зростання економіки і падіння корпоративних платежів у результаті надання відстрочки по сплаті податку до повернення прибутку з-за кордону – спостерігалася на початку 1960-х рр. Адміністрація Джона Кеннеді навіть хотіла зовсім скасувати відстрочку оподаткування зарубіжних прибутків, але насамкінець було знайдено компроміс. Компанії отримали відстрочку для прибутку, отриманого в результаті активних операцій за кордоном, але відтепер вона була заборонена для «пасивного прибутку», такого, як «роялті,

відсотки або дивіденди» і від низки інших видів діяльності. Однак підзаконні акти, поправки і винятки практично повністю звели нанівець мету, яку переслідували автори того закону [6].

Одна із законодавчих лазівок стала відома як правило «постав галочку» (check-the-box). Його ввело в січні 1997 р. Міністерство фінансів, щоб спростити для податківців визначення структури власності юридичної особи – корпорації, партнерства, індивідуального підприємця та ін. Податківці раніше проводили багатофакторний тест, а іноземна організація класифікувалася залежно від законів її країни, що ще більше ускладнювало роботу податкового управління США. Нові правила, котрі дозволяли платнику податків просто вибрати свій податковий статус («поставити галочку» в потрібному віконці), мали непередбачені наслідки. Вони дозволили корпораціям обходити правило про оподаткування пасивного прибутку офшорних структур. Стало можливо зареєструвати в юрисдикції з низьким оподаткуванням іноземну компанію, яка отримувала пасивний прибуток від іншої, підконтрольної їй іноземної компанії. Останню ж материнська корпорація не враховувала у податкових цілях, переставши, таким чином, вказувати, що її зарубіжні структури отримують пасивний прибуток. Хоча влада незабаром помітила це, через бюрократичну тяганину і процедури це правило так і не було істотним чином змінено.

Ще один спосіб не платити податки з закордонних прибутків дозволяє все-таки повернути гроші в США. Ним активно з 2003-2004 рр. користується Hewlett-Packard (HP), отримуючи короткострокові кредити від підконтрольних їй іноземних компаній. Зазвичай подібні платежі оподатковуються, але є низка поправок і винятків, наприклад, для короткострокових кредитів, які не переходять через квартал. HP навіть змінила дати фінансових кварталів та року однієї з двох підконтрольних їй структур, щоб безперервно отримувати від них гроші. Не було жодного дня, коли б у американської компанії не було коштів, виданих їй у кредит її офшорними «дочками».

«Ця кредитна програма – винятковий приклад триумфу форми над змістом. Це настільки очевидно, що навіть у внутрішніх документах HP вона відкрито називається частиною «стратегії по репатріації», – заявили сенатори [7].

Щоб повернути податковому кодексу пріоритет змісту, підкомітет рекомендує усунути лазівки і посилити податкове законодавство в частині трансфертного ціноутворення, аби ліквідувати стимули для американських корпорацій переводити права на інтелектуальну власність у «пустушки» в юрисдикціях з низьким оподаткуванням. Пропонується також реформувати правило «постав галочку», щоб можна було стягувати податок з певних видів зарубіжного прибутку. Податкове управління повинно ігнорувати удавані структури і стягувати американський податок на прибуток з будь-яких іноземних компаній, які управляються і контролюються з США. Воно повинно використовувати свої права по боротьбі зі зловживаннями, щоб припинити застосування офшорних схем і операцій, «які серйозно порушують дух податкового кодексу, але структуровані так, щоб відповідати чисто технічним вимогам правил, що визначають оподаткування зарубіжного прибутку», як рекомендують сенатори [7].

Висновки та перспективи подальших досліджень

Сполучені Штати оподатковують вітчизняні корпорації за всесвітнім доходом, однак податковий кодекс США дозволяє компаніям відкласти податки на активний діловий дохід, поки він не повернувся до Сполучених Штатів. Щоб приборкати зловживання цією іноземною відстрочкою доходів, Податковий кодекс вимагає, щоб американські компанії сплачували відразу податок на деякі види виручки, що передаються між контрольованими іноземними корпораціями і на пасивні іноземні доходи, такі, як дивіденди, роялті, збори, процентні платежі. Метою цих обмежень є запобігання ситуаціям, коли американські компанії переносять доходи у податкові оази, щоб знизити податкову ставку. Водночас ефективність їх була серйозно ослаблена через деякі правила, тимчасові нормативні зміни, і нормативні винятки.

Вирішення цієї проблеми вбачається в податковій реформі, що полягає в зниженні податкової ставки, усуненні податку на іноземний прибуток, уведенні нового податку на некорпоративний дохід та більш тісному взаємозв'язку між податковими платежами і отриманою сумою прибутку. Зменшення податкових надходжень буде компенсовано за рахунок доходів від реалізації, отриманих з двох інших заходів. Оцінки з використанням останніх даних припускають, що скорочення корпоративної ставки з 35 % до 18 % може фінансуватися податком на 5 % на некорпоративні доходи і вирівнювати оподатковуваний дохід з цифрами доходів у фінансових звітах. Більше того, така реформа просування цілісності податкової системи переконує, що кращі глобальні світові компанії захочуть залишатись у США, а не переносити свої прибутки за кордон.

Список літератури

1. HM Revenue & Customs Corporation Tax Rates [Electronic resource]. – Available at <http://www.hmrc.gov.uk/rates/corp.htm>.
2. PricewaterhouseCoopers Evolution of Territorial Tax Systems in the OECD, prepared for the Technology CEO Council (Apr. 2, 2013) [Electronic resource]. – Available at: http://www.techceocouncil.org/clientuploads/reports/Report%20on%20Territorial%20Tax%20Systems_20130402b.pdf.
3. Internal Revenue Service SOI Tax Stats – Corporate Foreign Tax Credit Statistics [Electronic resource]. – Available at: <http://www.irs.gov/uac/SOI-Tax-Stats-Corporate-Foreign-Tax-Credit-Statistics>.
4. Pomerleau, K. How Much Do U. S. Multinational Corporations Pay in Foreign Income Taxes? [Electronic resource] / Kyle Pomerleau. – Available at: http://taxfoundation.org/article/how-much-do-us-multinational-corporations-pay-foreign-income-taxes#_ftn5.
5. Mihir, A. A Better Way to Tax U. S. Businesses [Electronic resource] / A. Mihir. – Available at: <https://hbr.org/2012/07/a-better-way-to-tax-us-businesses>.
6. Djonson, D. A Better Way To Tax The Multinationals [Electronic resource] / D. Djonson. – Available at: <http://ourfuture.org/20130603/how-can-we-tax-the-multinats>.
7. Offshore Profit Shifting and the U. S. Tax Code – Part 2 (Apple Inc.) [Electronic resource] // Permanent Subcommittee on Investigations. – 2013. – Available at: http://www.hsgac.senate.gov/subcommittees/investigations/hearings/offshore-profit-shifting-and-the-us-tax-code_-part-2.

References

1. HM Revenue & Customs. (2014). Corporation Tax Rates. Retrieved from : <http://www.hmrc.gov.uk/rates/corp.htm>.
2. PricewaterhouseCoopers. (2013). Evolution of Territorial Tax Systems in the OECD. Retrieved from http://www.techceocouncil.org/clientuploads/reports/Report%20on%20Territorial%20Tax%20Systems_20130402b.pdf.
3. Internal Revenue Service. (2014). SOI Tax Stats – Corporate Foreign Tax Credit Statistics. Retrieved from : <http://www.irs.gov/uac/SOI-Tax-Stats-Corporate-Foreign-Tax-Credit-Statistics>.
4. Pomerleau, K. (2014). How Much Do U.S. Multinational Corporations Pay in Foreign Income Taxes? Retrieved from : http://taxfoundation.org/article/how-much-do-us-multinational-corporations-pay-foreign-income-taxes#_ftn5.
5. Desai, M. (2012). A Better Way to Tax U.S. Businesses. Retrieved from : <https://hbr.org/2012/07/a-better-way-to-tax-us-businesses>.
6. Djonson, D. (2013). A Better Way To Tax The Multinationals. Retrieved from : <http://ourfuture.org/20130603/how-can-we-tax-the-multinats>
7. Permanent Subcommittee on Investigations (2013) Offshore Profit Shifting and the U.S. Tax Code - Part 2 (Apple Inc.) Retrieved from: http://www.hsgac.senate.gov/subcommittees/investigations/hearings/offshore-profit-shifting-and-the-us-tax-code_-part-2.

Стаття надійшла до редакції 15.10.2015 р.